Donkere waterjuffer weer gesignaleerd in De Weerribben

Op donderdag 8 mei togen Peter de Boer, Dico de Klein (Fryske Gea) en ondergetekende naar De Weerribben. Bij de oude bekende vliegplaats werden ondanks intensief speurwerk geen Donkere waterjuffers aangetroffen.

Op één van de in 2002 nieuw ontdekte vliegplaatsen werden gelukkig wel juffers ontdekt.
In totaal werden geteld: 14 mannetjes, 2 vrouwtjes en 3 eiafzettende tandems. Eiafzetting werd uitsluitend gezien op blaasjeskruid. Ter plekke werden ook nog enkele Noordse winterjuffers (SYMPPAED) gezien, waaronder een solitair (!) eiafzettend vrouwtje. Deze werd danig dwarsgezeten door een 'hitsig' armatum mannetje.

Evert Ruiter

Eerste Noordse winterjuffers alweer gezien

Op 28 februari werden de eerste Noordse winterjuffers van het jaar alweer gezien. Wytze van Kammen ontdekte twee exemplaren in de Lindevallei (Friesland) en Evert Ruiter, Karin Uilhoorn en Robert Ketelaar vonden totaal 21 exemplaren in De Weerribben (Overijssel). Tijdens de prachtige dagen eind februari zijn ze actief geworden. Het is helaas nog steeds niet duidelijk waar de dieren precies overwinteren. Gedacht wordt dat ze in de vegetatie hangen en met de koudste dagen iets wegkruipen in pollen pijpenstrootje. Ook de vele waarnemingen uit de Lindevallei de afgelopen drie jaar zijn bijzonder, want hier is nog nooit voortplanting vastgesteld. Onderzoek moet uitwijzen of de waarnemingen hier allemaal betrekking hebben op zwervers.

Bron: De Vlinderstichting

Noordse winterjuffer in de Wieden

Op vrijdag 28 maart vonden Jos Hooymeijer, Ronald Messemaker en ondergetekende 2 Noordse winterjuffers (SYMPPAED) in de omgeving van de Otterskooi (De Wieden). Het is voor het eerst dat deze soort in De Wieden wordt aangetroffen. De Otterskooi ligt hemelsbreed slechts 4.5 km verwijderd van het Woldlakebos (ZO deel van De Weerribben), dus het lag in de lijn der verwachting dat de soort op termijn ook wel in De Wieden zou opduiken. Intensief speurwerk in de afgelopen jaren leverde tot nu toe nooit iets op. Ze blijken er dus wel te zitten en geschikt voortplantingsbiotoop is ruimschoots aanwezig. De verwachtingen zijn hoog gespannen...

Evert Ruiter

Waarnemingenverslag Dagvlinders, Libellen en Sprinkhanen 2003

In mei verscheen voor waarnemers (die hun gegevens opsturen) het ‘ Waarnemingenverslag Dagvlinders, Libellen en Sprinkhanen 2003 ’. Het verslag is een gezamenlijke uitgave van EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de NVL voor waarnemers van deze diergroepen. Het is bedoeld als blijk van waardering en een stimulans om te blijven waarnemen en is het de bedoeling dat het verslag jaarlijks wordt gemaakt. De meest recente verspreidingskaarten zijn weergegeven. Bij de Libellen gaat het om de periode na “ De Atlas “, dus van 1998 tot en met 2002. De gegevens zijn een onmisbaar hulpmiddel bij het opstellen van soortbeschermingsplannen, rode lijsten en geven van adviezen over natuurbeheer. Het is de bedoeling dat vanaf nu elk jaar een verslag wordt gemaakt. De vorm en inhoud zullen elk jaar veranderen. In de toekomst zullen via internet de meest recente verspreidingskaartjes te zien zijn.

Mogelijke Sierlijke witsnuitlibel op de Kampina, NB

Tijdens Hemelvaart ben ik met de NJN op excursie geweest in de Kampina, bij Oisterwijk. Vrijdagmiddag, 30 mei, zuidwestoever van het Belversven vloog er plotseling een Wisnuitlibel Leucorrhinia voorbij. Het zou hier moeten gaan om Sierlijke witsnuitlibel L. caudalis of Oostelijke Sierlijke witsnuitlibel L. albifrons. Kan iemand anders mijn vermoedens bevestigen?

Tim Faasen

Geen libel, toch mooi

Het Vliegend hert is één van de spectaculairste Nederlandse insecten. De mannetjes worden enkele centimeters groot en zijn in het bezit van enorme kaken die lijken op een gewei. Afgelopen eeuw is deze soort zeldzamer geworden maar de soort komt nog steeds op verschillende plekken in Nederland voor. Op het moment zijn er verschillende initiatieven om de soort beter te beschermen. Helaas is van sommige gebieden niet goed bekend of de soort er voorkomt en zo ja, in welke aantallen. EIS-Nederland probeert hier meer over te weten te komen en is bezig alle waarnemingen van het Vliegend hert in Nederland te verzamelen.
Het Vliegend hert is in Nederland vooral aangetroffen in gebieden met reliëf. Zo is de soort vooral bekend van Limburg, het Rijk van Nijmegen, de Veluwe en enkele verspreid liggende plaatsen in Oost-Nederland. De larven van het Vliegend hert hebben veel dood hout nodig en de soort komt daarom alleen voor bij oude loofbossen en houtwallen. Het zoeken van vliegend hert kan het best gebeuren door loofbomen af te zoeken naar plekken waar de boom op ongeveer 3 meter hoogte op de stam bloedt. Vaak zijn deze plekken iets donkerder van kleur. Het vocht van de bomen wordt gedronken door vliegend herten en de dieren zijn daardoor relatief vaak op deze plekken aan te treffen. Het vliegend hert is aanwezig van juni tot augustus.

Foto: René Krekels

Vliegend hert *Lucanus cervus*

Per waarneming willen we graag de volgende zaken weten: een korte beschrijving van het dier, de locatie (zo nauwkeurig mogelijk) en de datum. Daarnaast willen we graag informatie hebben over het gedrag, zat het exemplaar op de grond of op een boom, vloog het dier rond etc. Ook oudere waarnemingen zijn van belang. Waarnemingen kunnen per e-mail of per post gestuurd worden naar: eis@naturalis.nl, , EIS-Nederland, Postbus 9517, 2300 RA te Leiden.

Vincent Kalkman